

Hol kommune

Ålmannvegen 8,

3576 Hol

Postmottak@hol.kommune.no

Geilo 20. oktober 2025

Ny næringsstrategi – høringsnotat fra SkiGeilo

Viser til Kommuneplanutvalgets vedtak i sak 24/25 om å legge den nye Næringsstrategien for Hol kommune ut på høring med høringsfrist 20. oktober 2025.

Innledning

SkiGeilo er svært tilfreds med at kommunen legger frem en næringsstrategi, og at det legges opp til en inkluderende prosess med næringslivet i det videre arbeidet før saken avgjøres av kommunestyret. Situasjonen, særlig i distriktskommunene, tilsier at vi sammen møter morgendagen ut fra det alvoret som preger samfunnsutviklingen.

SkiGeilo AS er den største næringsvirksomheten i Hol kommune basert på antall sysselsatte (Næringsstrategien side 9, kilde: Proff.no). SkiGeilo ble etablert i 2017, og samlet hoveddelen av alpinnæringen i ett selskap. Et tilbakeblikk på virksomheten siden 2017, viser at perioder med et tillitsfullt og godt samspill med kommunen gir de udiskutabelt beste resultatene - både for lokalsamfunnet og for næringen.

Skal Hol kommune og lokalsamfunnet lykkes i fremtiden, må Næringsstrategien bli fulgt opp av forpliktende handlingsplaner. Som en lokalbasert hjørnesteinsbedrift i Hol kommune, ser SkiGeilo frem til fortsatt å være en aktiv og investeringsvillig bedrift til lokalsamfunnets beste.

SkiGeilo har de siste årene investert betydelige midler i heiser, snøproduksjon, løypeanlegg, serveringssteder, skibusser og andre tiltak for å styrke destinasjonen, og planlegger videre investeringer som vil styrke Geilo som helårsdestinasjon. Forutsigbare og effektive rammevilkår i kommunen er avgjørende for at slike investeringer skal realiseres lokalt.

SkiGeilo vil gi honnør til kommunen både for innholdet i strategien, og betoningen av viktigheten av god forankring, der det i saksfremlegget understrekes at;

«Næringsstrategien skal legges til grunn ved satsinger og tiltak i kommende handlings- og økonomiplaner, årsbudsjett, samt andre relevante kommunale planer (side 4).»

Dette er avgjørende for å sikre at strategien får reel effekt.

Samhandling og felles plattform

SkiGeilo deler kommunens syn på at mangel på en tydelig strategi tidligere har gjort det utfordrende for aktører å vite hvordan de kan bidra til næringsutvikling. Vi støtter derfor ambisjonen om å skape en felles plattform og sterkere samhandling mellom kommune, næringsliv og lokalsamfunn.

I strategien heter det på side 4;

«Ifølge tilbakemeldinger har mangel på en strategi gjort det utfordrende for aktører å vite hvordan de kan bidra til næringsutvikling i kommunen, og ha en felles plattform å arbeide mot.»

SkiGeilo deler dette synspunktet.

I strategien står det på side 16, pkt 5.2 at;

«Kommunen vil ta initiativ til jevnlige bedriftsbesøk hos næringsaktører i kommunen.»

SkiGeilo vil innledningsvis i sitt høringsnotat og allerede nå før sesongstart 2025, ønske kommunens politiske og administrative ledelse velkommen til et bedriftsbesøk med befaring i anlegget. Da vil vi kunne bli bedre kjent, og snakke om felles behov og ønsker om fremtiden for kommunen vår.

SkiGeilo er tilfreds med rådmannens saksinnstilling til kommuneplanutvalget 20. august om samhandling;

«Strategien inneholder mål som kan bidra til å styrke samhandlingen mellom kommune, næringsliv og lokalsamfunn.»

Rådmannen skriver videre i saksfremlegget at;

«Målet er at næringsstrategien skal være konkret, realistisk og godt forankret. Den skal bygge på overordnede føringer for næringsutvikling.»

SkiGeilo sitt høringsnotat legger disse sentrale føringene til grunn for arbeidet fremover.

Reiseliv og alpinturisme - Status for næringslivet i Hol

Reiselivsnæringen (side 5)

Næringsstrategien bygger blant annet på «Reiselivsstrategien Geilo 2030». I denne heter det at;

«Alpint er en av hovedinndriverne for besøkende, både hyttefolk og turister, med moderne og attraktive alpinanlegg i direkte tilknytning til sentrum.»

Alpinturisme er det virksomhetsområde som kan skape store volum inn til destinasjonen. SkiGeilo har utviklet nødvendig infrastruktur og kvalitet som gjør Geilo nasjonalt og internasjonalt konkurransedyktig.»

SkiGeilo vil be om at dette avsnittet blir tatt inn i Næringsstrategien side 5 som nytt avsnitt **Alpinturisme** i beskrivelsen av **Reiselivsnæringen** på linje med beskrivelsen av andre næringer som **Handelsnæringen**, **Prosessindustrien** og **Landbruket og lokalmatnæringen**.

Infrastruktur, miljø og bærekraft

SkiGeilo foreslår et nytt kapittel på side 6 etter **Kulturnæringen**;

Forslag til nytt kapittel: Infrastruktur, miljø og bærekraft

Det er i dag planer for en ny taubane fra jernbanestasjonen til Geilohovda og Havsdalen. Den nye taubanen vil være et bærekraftig transport- og opplevelsestilbud med opparbeidede turstier inn i nasjonalparken og inn til Prestholt, som vil kunne avlaste dagens biltrafikk. Heisstasjonen vil ha direkte tilkomst fra jernbanestasjonen og kollektivtilbudet med skibuss. Tiltaket vil bidra til å redusere biltrafikk, styrke kollektivtransport, styrke eksisterende næringer og gi flere helårs arbeidsplasser.

Plan- og bygningsloven er en "ja-lov"

SkiGeilo sitt høringsnotat adresserer viktige problemstillinger beskrevet i Næringsstrategien med forslag til handlingsplan særlig for ett avgjørende område – forbedring av kommunens senere års praksis med håndtering av plan- og bygningsloven.

Plan- og bygningsloven er en "ja-lov". Dette er et ofte brukt uttrykk i juridisk og forvaltningsmessig sammenheng i Norge, og betyr at loven i utgangspunktet er positivt innstilt til utbygging og utvikling, så lenge tiltaket er i samsvar med gjeldende planer, forskrifter og regler. Konkret betyr det at dersom et tiltak er i tråd med kommuneplanens arealdel og reguleringsplan, så skal det i utgangspunktet gis tillatelse. Kommunen har begrenset rom for skjønn til å si nei dersom alle krav og planer er oppfylt. Loven er altså ment å fremme forutsigbarhet, og sikre at private aktører og utbyggere kan stole på at tiltak som følger loven og planverket blir godkjent.

Endring av rutiner ved håndtering av Plan- og bygningsloven

Plan- og bygningsloven er næringsutvikling i praksis, og er svært viktig for en balansert utvikling på Geilo og i Hol kommune. SkiGeilo vil derfor foreslå at håndtering av plan- og bygningsloven beskrives som en ny strategi under **kapittel 13, Hol kommune og næringsutvikling – strategier og tiltak** (side 27).

Forslaget begrunnes både ut fra SkiGeilo sine egne erfaringer med behandling av plansaker i Hol kommune, men også ut fra den politiske og faglige oppmerksomhet plan og bygningsloven har som forutsetning for vekst, innovasjon og utvikling i hele landet.

I den senere tiden har både regjeringen, Stortinget, ulike fagmiljøer og interesseorganisasjonene satt søkelys på plan- og bygningsloven og håndteringen av denne. Plan- og bygningslovens betydning for vekst, verdiskaping og nye arbeidsplasser var også sentralt tema under Arendalsuka i sommer.

En ny lov **Prop. 115 L – Forenkling og effektivitet i plan- og bygningsloven** ble gjeldende fra 1. juli i sommer. Lovens hovedmål er å tilrettelegge for mer effektiv boligproduksjon gjennom blant annet fortetting og transformasjon (som er mest relevant for Geilo), ved å introdusere nye verktøy i plan- og bygningsloven.

Daværende kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng (AP) har uttalt at;

“Skal vi nå regjeringens mål om 130 000 boliger innen 2030, må vi få fart på boligbyggingen. Vi må få ned behandlingstiden på byggesakene.”

Hun satte ned en hurtigarbeidende arbeidsgruppe (ledet av NHO Byggenæringen, med aktører fra næring, kommuner og departementet) for å utarbeide konkrete tiltak for å effektivisere plan- og byggesaksprosessene. Den nye kommunalministeren Bjørnar Skjæran (AP) har uttalt han vil videreføre det arbeidet som Kjersti Stenseng satte i gang i forbindelse med økt effektivitet i plan- og byggesaker.

Kommunesektorens organisasjon KS støtter tiltak for raskere planprosesser, med vekt på to viktige elementer;

a) Forenkling og b) tydeliggjøring, særlig rundt statsforvalterens rolle ved innsigelser.

Jan Tore Sanner er tiltrådt som ny statsforvalter for Østfold, Oslo, Akershus og Buskerud. Sanner har flere ganger uttrykt ønske om større effektivitet, der embetsverket får mer handlingsrom og færre detaljer å forholde seg til. Hensikten er færre mål og mindre rapportering, slik at beslutningene tas og gjennomføres mer effektivt.

SkiGeilo mener det handlingsrommet som Sanner åpner for bør utnyttes eksempelvis ved å invitere Jan Tore Sanner til en konferanse i forbindelse med lanseringen av

Næringsstrategien for Hol kommune. En slik konferanse kan være i regi av Regionrådet for Hallingdal med Hol kommune som vertskap.

Fortetting – endringer i plan- og bygningsloven

Utvikling av fortetnings- og transformasjonsområder er ofte komplekst og ressurskrevende. Stortinget vedtok 16. juni 2025 flere lovendringer i plan- og bygningsloven og matrikkelloven. Lovendringene er et svar på behovet for mer hensiktsmessige og forutsigbare regler for planlegging og gjennomføring av slike prosjekter. Endringene omfatter 48 paragrafer i plan- og bygningsloven.

Nye virkemidler for samarbeid og medvirkning

I den nye loven står det at kommunen aktivt skal legge til rette for samarbeid om planforslag med berørte grunneiere, festere, utbyggere, offentlige myndigheter, beboere og virksomheter. Berørte offentlige organer skal bidra til effektive samordningsprosesser. Innspill i samarbeidsprosessen skal dokumenteres og behandles slik at etterprøving er mulig. Kommunen skal redegjøre for tilrettelegging av planens gjennomføring i planbeskrivelsen eller saksframlegget til kommunestyret.

Ny strategi - Håndtering av plan- og bygningsloven

Med bakgrunn i lovendringen fra 16. juni i år, foreslår SkiGeilo at det tas inn en ny strategi som vil kvalitetssikre at håndteringen i Hol kommune blir i tråd med den nye loven og nasjonale føringer. I den beskrives at kommunene aktivt skal bidra til effektive samordningsprosesser, og legge til rette for samarbeid om planforslag med berørte grunneiere, festere, utbyggere, offentlige myndigheter, beboere og virksomheter.

SkiGeilo sitt forslag om en ny strategi følger oppsettet i Næringsstrategien med prinsipper og tiltak under hver strategi (side 27).

13. Hol kommune og næringsutvikling – strategier, prinsipper og tiltak

Strategi 1: (Nytt forslag inn på side 27 i Næringsstrategien)

Bygge en positiv virksomhetskultur, og sikre ressurser og kompetanse for en effektiv håndtering av plan- og byggesaker i tråd med nasjonale føringer, kommunens prioriteringer og utbygges behov.

Prinsipper:

- Utvikle en virksomhetskultur som legger til grunn at plan- og bygningsloven er en «ja-lov» som er viktig for en aktiv næringsutvikling.

- Være en pådriver for samhandling mellom kommunen, næringslivet og organisasjonene.
- Se håndtering av plan- og bygningsloven som en del av næringsutviklingsarbeidet og kommunens arbeid for gode lokalsamfunn, og en kilde til positiv nærings- og befolkningsutvikling.

Tiltak:

1. Tilrettelegge for kompetanseutvikling for kommunens ansatte for å fange opp nye trender innen næringsutvikling og nasjonale føringer som grunnlag for å effektivisere plan- og byggesaksprosessene.
2. Kommunestyret vedtar å innføre en møtepraksis som legger til rette for tidlig samhandling mellom kommunen og utbyggere. Dette for å sikre et formalisert og omforent felles kunnskapsgrunnlag i utviklings- og utbyggingssaker gjennom formøter, og åpenhet som en innledning på plan- og byggesakene.
3. I møtene deltar både representanter fra administrasjonen og tverrpolitiske ledere, og det skal ikke presenteres ferdige foredrag, men stimuleres til innspill, diskusjon, åpenhet, og faglige- og politiske begrunnelser.
4. Innspill i samarbeidsprosessen knyttet til plan- og byggesaker skal dokumenteres og behandles slik at etterprøving er mulig. Kommunen skal redegjøre for tilrettelegging av planens gjennomføring i planbeskrivelsen eller saksframlegget til kommunestyret.

Helårsturisme og varme senger

SkiGeilos forslag støtter opp om kommunens egne målsettinger i samfunnsdelen om bærekraft, bosetting, helårsarbeid og attraktivitet for næringsliv og befolkning. Ved å styrke plan- og byggesaksprosesser, utvikle infrastruktur og fremme helårsturisme, bidrar forslagene direkte til å realisere målene om flere helårs arbeidsplasser, økt lokal verdiskaping og en styrket reiselivsnæring med høyere verdiskaping og styrket skatteinngang til kommunen.

For å realisere kommunens mål om helårsarbeidsplasser og bærekraftig vekst, mener SkiGeilo at Næringsstrategien tydeligere må omtale behovet for flere varme senger (kommersielle senger), tilrettelagt for utleie og bedre kapasitetsutnyttelse i eksisterende overnattings- og utleieenheter. SkiGeilo foreslår også at det innarbeides et mål om økt bruk av eksisterende kapasitet i «kalde senger» gjennom insentiver for utleie via utleieselskap i kommunen.

SkiGeilo ser frem til å bidra aktivt i videre arbeid med Næringsstrategien, og til et godt samarbeid mellom næringsliv, kommune, lokalsamfunn, frivillighet og regionen.

Med bedre samhandling og forutsigbare prosesser kan Hol kommune skape et næringsliv som vokser, investerer og gir arbeidsplasser gjennom hele året.

Geilo 20. oktober 2025

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Robert Brunvoll", followed by a horizontal line.

Robert Brunvoll

Adm. dir.

SkiGeilo / Geilo Holding AS